

ผลสรุปและขอเสนอแนะ

การเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ในครั้งนี้ นับเป็นการเลือกตั้งที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกผู้บริหารของท้องถิ่นเองเป็นครั้งแรก จากการศึกษาวิจัยได้พบว่า การเลือกตั้งได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกประการกล่าวคือ

๑. การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นพัฒนาการทางการเมือง

พัฒนาการทางการเมือง หมายถึงการพัฒนาบรรดาทางการเมืองในการเนื่อกำตั้ง เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน เป็นการเปลี่ยนแปลงทำให้การเมืองมีความทันสมัยมากขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น มีการพัฒนาการทางกฎหมายและระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชน

ในการบริหาร จะมีการแยกหน้าที่ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองออกจากกัน โดยกำหนดหน้าที่แต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน ฝ่ายการเมืองมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายนั้น ส่วนข้าราชการประจำจะบริหารงานตามที่ฝ่ายการเมืองมอบหมาย

การปกครองท้องถิ่นกรุงเทพมหานครและการมีการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการพัฒนาการทางการเมืองกล่าวคือ กรุงเทพมหานครมีการปกครองที่เป็นอิสระจากรัฐบาลกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง โดยมีการเลือกตัวแทนคือผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร มาทำหน้าที่บริหารงานของท้องถิ่นแทนประชาชน ประชาชนมีอำนาจควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารได้ช่วยโดยการแสดงประชามติหรือโดยการเลือกหรือไม่เลือกผู้บริหารอีก

๒. การเลือกตั้งครั้งนี้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเอง

การปกครองท้องถิ่นที่แท้จริง จะต้องเป็นการเป็นที่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดนโยบายและดำเนินงานของท้องถิ่นเองไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือโดยอ้อม โดยตรงนั้น ประชาชนเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเองในการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานในเขตท้องถิ่น โดยอ้อมนั้นประชาชนจะเป็น

คัดเลือกบุคคลที่เห็นว่ามีความสามารถและมีนโยบายเหมือนนักบริหารงานแทน

กรุงเทพมหานคร เป็นรูปการปกครองท้องถิ่นที่กำหนดให้เป็นการปกครองตนเอง ไว้มากที่สุด กล่าวคือ สามารถกำหนดนโยบายและการดำเนินงานทางสุขได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และได้รับรู้โดยตรงว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยตรง ในการบริหารของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่ประชาชนกรุงเทพมหานครเป็นผู้เลือกตั้งด้วยตนเอง โดยตรง ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าเป็น การสอดคล้องกับหลักการปกครองตนเอง เพราะมีตัวแทนของประชาชนเข้าเนิการในกิจการของท้องถิ่น

๓. การเลือกตั้ง เป็นไปตามหลักการและวิธีการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย

หลักการเลือกตั้ง ในระบบประชาธิปไตยประกอบด้วยหลักการที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้ง โดยเท่าเทียมกันและเป็นการทั่วไปไม่ข้อยกเว้นในเรื่อง เชื้อชาติ ศาสนา เพศ ผิว ยากจน เรื่องวุฒิภาวะและความสามารถ แต่ละคนมีเสียงเท่ากันและสามารถใช้สิทธิได้โดยเสรีปราศจากการ ข่มขู่ บังคับ การเลือกตั้งนั้นจะต้องมีกระบวนการที่ให้ความยุติธรรมแก่ผู้สมัครและตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงอีกด้วย

การเลือกตั้งครั้งนี้ ใต้น้ำหนักจึงถือว่าควยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับ โดยอนุโลม กล่าวคือ สิทธิของผู้เลือกตั้ง เป็นสิทธิทั่วไปของประชาชนที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร มีข้อยกเว้นเกี่ยวกับอายุของผู้เลือกตั้งและผู้สมัคร เพื่อให้มีความสามารถเพียงพอที่จะใช้สิทธิหรือดำเนินงานในหน้าที่ได้ ข้อยกเว้นเกี่ยวกับสภาพร่างกายเพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้อย่างถูกต้องตามความต้องการของตน ส่วนข้อยกเว้นเกี่ยวกับภูมิลำเนาเพื่อให้ผู้เลือกตั้งและผู้สมัครมีความผูกพันต่อท้องถิ่น ใช้สิทธิหรือปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ในการเลือกตั้งประชาชนมีเสียงเท่ากันก็ต่อละ ๑ เสียง กระบวนการเลือกตั้งก็เป็นไปอย่างสอดคล้องกับหลักการคือ มีการลงคะแนนโดยลับ มีการ ป้องกันการทุจริตหรือไว้ฉ้อโกงข่มขู่บับังคับ

การดำเนินงานของกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้ง ผู้เลือกตั้งส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๖.๓๘ เห็นว่ากรุงเทพมหานครดำเนินการได้ดี เรียบร้อย มีข้อบกพร่องอยู่บ้างคือการประชาสัมพันธ์แต่ส่วน หลักร้อยละ ๕๘.๘๒ เห็นว่ามีการประสัม นธิ์ ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๘.๖๔ เห็นว่าค่าใช้จ่าย

สิทธิเลือกตั้งใดสะดวก จึงเห็นจึงเห็นได้ว่า การเลือกตั้งครั้งนี้สอดคล้องกับหลักการและวิธีการ
การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

๔. การเลือกตั้งนำมาสู่การปรับปรุงงานของกรุงเทพมหานครให้สามารถตอบสนองความต้องการ
การของประชาชนมากขึ้น

การเลือกตั้งทำให้ประชาชนมีโอกาสเลือกบุคคลหรือคณะบุคคลที่ตนชอบมาทำหน้าที่ในการ
บริหารงานแทนประชาชน เมื่อบริหารได้ รับการเลือกตั้งจากประชาชนก็หมายความว่าต้องฟังความคิดเห็น
และปฏิบัติตามความต้องการของประชาชนด้วย

ผู้เลือกตั้งส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕.๖๑ มาใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสมัครใจเพื่อเลือกตัวแทนที่
เห็นว่ามีนโยบายสอดคล้องกับความคิดเห็นของตน ซึ่งในการนี้ผู้เลือกตั้งได้เลือกพรรคมากกว่าการ
เลือกรายบุคคลถึงร้อยละ ๕๕.๓๓ ทั้งนี้การเลือกตั้งจึงไขบุคคลหรือกลุ่มที่ตรงกับความต้องการ
ของประชาชน ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งก็จะวางบริหารให้เป็นไปโดยดี แก้ไขปัญหาต่างๆของประชาชน
อยู่เสมอเพื่อหวังว่าจะได้รับการเลือกตั้งอีกในครั้งต่อไป ประชาชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๖๖.๐๖ มี
ความเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งจะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้

๕. ประชาชนเห็นกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง

จากการศึกษาวิจัยได้พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕.๖๖ เห็นด้วยกับการให้ประชาชน
เป็นผู้เลือกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง ความสนใจของการเลือกตั้งครั้งนี้เองก็อยู่ที่ตำแหน่ง
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากกว่าตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพราะผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานครมีบทบาทสำคัญต่อการปกครองและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย
และความต้องการของประชาชน ฉะนั้นประชาชนจึงเห็นด้วยที่จะให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง

การเลือกตั้งครั้งนี้มีความสำคัญต่อการปรับปรุงโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นมากเพราะ
เป็นแนวความคิดใหม่ที่ให้ประชาชนเลือกตั้งโดยตรงและมีโครงสร้างแบบระบบประธานาธิบดีให้ฝ่าย
บริหารแยกจากฝ่ายสภา โดยแต่ละฝ่ายได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง เหมือนกันขณะที่การ
ปกครองระดับชาติเป็นระบบแบบสภาที่ฝ่ายบริหารมาจากสภา นอกจากนี้ยังเป็นการเลือกตั้งที่มี
วิธีการเลือก ๒ แบบในวันเวลาและสถานที่เดียวกันซึ่งการดำเนินการสรุปได้ดังนี้คือ

๑. การดำเนินการเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครและ เขต

การดำเนินการเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครและ เขตโดยอาศัยแนวทางจากการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๘ เป็นหลักในการดำเนินการทั้งในขั้นต้นตอน แดงงาน การกำหนดหน่วยเลือกตั้งจนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ทำให้ผู้มีปัญหาและอุปสรรคน้อยเพราะมีการแก้ไขอุปสรรคและข้อบกพร่องจากการดำเนินการครั้งก่อนมาปรับปรุงใหม่ เช่น ปรับปรุงบัตรเลือกตั้ง วิธีการกาเครื่องหมาย การกำหนดงานด้านต่างๆ การรับส่งผลคะแนน ตลอดจนมีการอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในหน่วยเลือกตั้งใหม่ให้ความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

อย่างไรก็ตามข้อบกพร่องที่มีอยู่คือ การขาดการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควรโดยเฉพาะการชักชวนไปพระราชทานมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้เป็นเพราะเจ้าหน้าที่รับผิดชอบขาดความสนใจเท่าที่ควร เนื่องจากเห็นว่าเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ประกอบกับตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เกิดว่างลงทำให้เจ้าหน้าที่ระดับรองลงไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างเต็มที่ ส่วนปัญหาทางกฎหมายแม้ว่าจะมีผู้หาระยะแรกแต่ก็สามารถแก้ไขได้ก่อนการเลือกตั้ง การขาดการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร มีผลที่สำคัญทำให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย

๒. ความประชาชน

ประชาชนกรุงเทพมหานครมาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยมาก จากจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑,๕๒๑,๓๐๑ คน มาใช้สิทธิเลือกตั้งเพียง ๒๖๖,๖๖๖ คน หรือร้อยละ ๑๓.๕๖ น้อยกว่าที่คาดหมายไว้ว่าจะมีประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งประมาณร้อยละ ๒๐ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและน้อยกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ ซึ่งมีประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ ๓๓.๒๕ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งๆที่การเลือกตั้งครั้งนี้มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชาชนมากกว่า

คำเน้ตรเสียปรากฏว่าบัตรเสียมีเพียงร้อยละ ๖.๖๔ เนื่องจากประชาชนมีความเข้าใจในการใช้สิทธิเลือกตั้ง วิธีการลงคะแนน ประกอบกับการแก้ไขบัตรเลือกตั้งและวิธีการกาเครื่องหมายใหม่ ทำให้จำนวนบัตรเสียลดลงมากถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ปรากฏว่าในเขตกรุงเทพมหานครบัตรเสียมีร้อยละ ๑๑.๖๔ บัตรที่เป็นบัตรเสียในครั้งนี้นับว่าใหญ่

เพราะกาเครื่องหมายไม่ถูกต้อง เขียนเครื่องหมายประจำตัวผู้สมัครไว้ในช่องทำเครื่องหมาย ฯ

ในการเลือกตั้งประชาชนเลือกผู้สมัครตามพรรคมากกว่าการเลือกเป็นบุคคลจึงจะเห็นว่า ผู้ที่ได้รับเลือกเข้ามาจะได้รับเลือกตั้งทั้งคณะ โดยพรรคประชาชนไทยได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเกือบทั้งหมด นับว่าเป็นผลดีที่ทำให้สามารถบริหารงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ได้อย่างเต็มที่

การที่ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันนอกรอบจากการชักชวนพรรคการเมืองของ กรุงเทพมหานคร เท่าที่ควรแล้วยัง เนื่องจาก ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองของ กรุงเทพมหานคร ประชาชนขาดความสัมพันธ์ต่อกัน ไม่ทราบผลของการเลือกตั้งว่าจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร บางประกอบกับมีเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นทำให้เกรงว่าจะไม่ได้รับความปลอดภัยถ้าออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนบางส่วนให้ความสนใจกับการแข่งมา การออกตลาด และการเที่ยวเตร่มากกว่า อย่างไรก็ตามผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งได้แสดงให้เห็นว่ามาใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสมัครใจและมีความเชื่อมั่นในระบอบการเลือกตั้งอย่างแท้จริง

๓. กานผู้สมัคร

จากการเลือกตั้งครั้งนี้ปรากฏว่าประชาชนให้ความสนใจ โดยสมัครเข้ารับการเลือกตั้งมาก บ้างสมัครรับเลือกตั้งคณะผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ๕ คณะ และสมัครเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ๑๓๘ กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มใหญ่ ๓ กลุ่มคือพรรคประชาชนไทย พรรคพลังใหม่และกลุ่มพลังมากกรุงเทพมหานคร

ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่หาเลี้ยงด้วยตนเองมากกว่าย่านหัวคะแนน ส่วนใหญ่จะเป็น การพูดถึงหลักการ นโยบายมากกว่าการโจมตีเรื่องส่วนตัว ผู้สมัครมีความตั้งใจที่จะเข้าไปทำหน้าที่บริหารงานของท้องถิ่นอย่างแท้จริงเป็นส่วนใหญ่

ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่า การเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ นับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างแท้จริงกล่าวคือ ประชาชนสามารถสมัครเข้ารับการเลือกตั้ง เพื่อเป็นตัวแทนทำหน้าที่บริหารท้องถิ่น ได้โดยตรง และสามารถมาใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นตัวแทนอันเป็นการมีส่วนร่วม

รวมโดยอ้อมแม้ว่าจะมีมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันน้อยก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อการเลือกตั้งพอสมควร

การเลือกตั้งครั้งนี้มีปัญหาและข้อเสนอน่าจะดังนี้คือ

๑. ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย

การเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเพียงร้อยละ ๑๓.๘๖ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง น้อยกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งมาใช้สิทธิร้อยละ ๓๓.๒๕ แนวทางการแก้ไขก็คือควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อชักจูงใจให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ในการประชาสัมพันธ์ก่อนดำเนินการควรมีการวางแผนประชาสัมพันธ์ กำหนดขั้นตอนและวิธีการ การดำเนินการควรแบ่งเป็น ๒ ระยะ คือในระยะแรกควรให้ประชาชนทราบความสำคัญของการเลือกตั้งว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นอย่างมาก

เมื่อใกล้ประกาศรายชื่อผู้เลือกตั้ง ควรชักชวนให้ประชาชนมาตรวจรายชื่อและหน่วยเลือกตั้งที่จะไปลงคะแนนและก่อนวันเลือกตั้งประมาณ ๒-๓ สัปดาห์ ควรประชาสัมพันธ์เน้นหนักให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการกาเครื่องหมาย การลงคะแนน หน่วยเลือกตั้ง ชักชวนให้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยในการประชาสัมพันธ์จะต้องกระทำทุกด้าน ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนอื่นๆ โดยพึงศูนย์เลือกตั้งส่วนกลางและระดับเขตต้องช่วยกันในการประชาสัมพันธ์

๒. ปัญหาทางกฎหมาย

เนื่องจากในการเลือกตั้งครั้งนี้มีปัญหาทางกฎหมายอยู่มากทั้งที่ กกต. งดออกคำสั่งว่าการเลือกตั้งนั้นผิดสมควรหรือไม่ ทั้งนี้ในการนี้ทางกรรพ. เสนอหากรควรมีการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กำหนดวิธีการ กระบวนการในการเลือกตั้ง และมีการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยออกประกาศให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต่อไป

๓. การดำเนินงานของกรุงเทพมหานคร

การดำเนินงานของกรุงเทพมหานครควรมีการประสานกับเขตอย่างใกล้ชิด กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติ มีการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการเลือกตั้งใหม่ที่มีความเหมาะสมมากขึ้น ปรับปรุงระบบการสื่อสารระหว่างหน่วยเลือกตั้งกับเขต อาทิ ติดตั้งโทรศัพท์หรือวิทยุเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถส่งการในเรื่องเร่งด่วนได้ทันเวลาที่ นอกจากนี้ทางคณะประมาศหน่วยเลือกตั้งควรรับดำเนินการจัดสรรให้เขตต่างๆรับความโดยคำนึงถึงสภาพข้อเท็จจริงของท้องที่แต่ละเขตประกอบด้วย

๔. การดำเนินการเลือกตั้งระดับเขต

เนื่องจากเขตเป็นหน่วยปฏิบัติงานหลักในการเลือกตั้งครั้งนี้การดำเนินงานของเขตจึงมีความสำคัญมาก สิ่งที่ควรแก้ไขมีดังนี้คือ

ก. การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งควรระคำมึงถึงที่ตั้งของบ้านแต่ละบ้านว่าอยู่ใกล้เคียงกันหรือไม่โดยในการนี้ เขตแต่ละเขตควรมีการทำแผนผังบ้านแต่ละบ้านว่าอยู่บริเวใดใกล้เคียงกันหรือไม่ ส่วนการกำหนดที่ตั้งคะแนนควรพิจารณาใช้สถานที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน ประชาชนสามารถมาใช้สิทธิเลือกตั้งได้สะดวก และประชาชนมีความคุ้นเคยกับสถานที่พอสมควร เพื่อเป็นการชักจูงให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการจัดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้น

ข. การจัดทำบัญชีเลือกตั้ง เนื่องจากบัญชีเลือกตั้งมักผิดพลาดอยู่เสมอ ฉะนั้นในการนี้ควรมีการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่หลายคน นอกจากนี้ในกรณีส่งสัจกรเว็ญเจ้าบ้านมาตรวจสอบว่าตรงกับสภาพข้อเท็จจริงหรือไม่เพื่อจะได้แก้ไขต่อไป และหลังจากที่ประกาศบัญชีเลือกตั้งแล้วควรมีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ชวนให้ประชาชนมาตรวจสอบรายชื่อว่าถูกต้องหรือไม่ด้วย

ค. เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งควรให้มาจากพรรคการเมืองหรือตัวแทนผู้สมัคร เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างสุจริต นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ควรมีการฝึกเปลี่ยนหมุนเวียนกันเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการควบคุมและดำเนินการเลือกตั้งด้วย

อนึ่ง ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จะต้องคำนึงถึงสภาพและอนาริยของผู้นั้นเป็นเจ้าหน้าที่

ตลอดจนเพื่อความรู้อีก เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานและตัดสินใจด้วยปัญหาค่างๆ

ง. การอบรมเจ้าหน้าที่ ในการเลือกตั้ง เขตต่างๆควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง ตลอดจนใหม่การสาธิตเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องต่อไป และเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ด้วย

จ. การประชุมสัมมนา การประชุมสัมมนาของ เขตควร เป็น เรื่องของการชักจูง เข็มชวนให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งโดยระยะแรกชักชวนให้ประชาชนมาตรวจบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ว่าคนนั้นชื่อย่อหรือ ไม่และใช้สิทธิเลือกตั้งที่ใด จากนั้นประชุมสัมมนาให้ประชาชนทราบวิธีการกา เครื่องหมายและขั้นตอนของการลงคะแนน การประชุมสัมมนาของ เขตควรมีการจัดทำอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา โดยเฉพาะก่อนวันเลือกตั้งประมาณ ๑ สัปดาห์ ในเขตที่นอกอาจขอความร่วมมือจากกำนันผู้ใหญ่บ้านให้ชักชวนประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

นอกจากนี้ในวันเลือกตั้ง ควรมีการตรวจสอบสภาพการจัดที่เลือกตั้งว่าเป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือไม่ อาทิ คูหาลงคะแนน การมีที่ประกาศต่างๆ ในการตรวจ ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง การจัดทำบัตรกรรมการตรวจบัญชีผู้เลือกตั้ง ๒ คน ผู้ช่วยบัตรอีก ๑ คนเพื่อความ สะดวกแก่ประชาชนในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง การกรอกคะแนนในแบบพิมพ์จึง เป็นกระดาษบาง สำหรับทำเป็นฝาเนาใต้หลายชุดเพื่อแก้ไข เรื่องคะแนนไม่ตรงกับปรากฏว่านำมาใช้ไม่ได้ผล เพราะ แบบพิมพ์แผ่นหลังไม่ชัดเจนพอและกระดาษขาก่าย ทางแก้ไขก็ควรใช้กระดาษหนาเช่นเดิมแต่ ให้กรรมการตรวจสอบให้ถูกต้องก่อนนำส่ง เขต กรรมการควรเซ็นชื่อในแบบพิมพ์ต่างๆก่อนเพื่อ กัน ลืมและเพื่อให้เรียบร้อยกรรมการควรนำผลคะแนนมาส่งเอง เพื่อจะได้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆได้ ในการส่งผลคะแนน ควรขอให้ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่งานผู้ดำเนินการเลือกตั้งและกรรมการนำ มาส่ง โดยขอมอบค่าพาหนะได้ วิธีการนี้จะทำให้ทราบผลการเลือกตั้งได้รวดเร็วขึ้น หมายใจ เดี่ยวเรียบร้อยก็จะสามารถส่งผลคะแนนได้ทันที

อนึ่ง เนื่องจากข้าราชการประจำเขตต่างๆมีน้อยเพียง เพื่อปฏิบัติงานประจำเท่านั้น ในการเลือกตั้งจึงควรจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปประจำตาม เขตต่างๆเพิ่มเติมช่วยเหลืองานเลือกตั้ง

อึ่ง เพื่อให้การติดต่อสื่อสารในวันเลือกตั้ง เป็นไปสะดวกควรที่จะมีวิทยุรับส่งเพิ่มเติม ถ้าเป็นไปได้ควรที่จะมีวิทยุรับส่งประจำทุกหน่วยเลือกตั้ง

๕. สถานสมัครเข้ารับการเลือกตั้ง

ในสถานสมัครควรส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันในการสมัครรับเลือกตั้งมากขึ้น การหาเสียงควรเป็นการพูดชี้แจงนโยบาย เหตุผล หลักการมากกว่าการโจมตีกันเป็นส่วนตัว นอกจากนี้ควรควบคุมในเรื่องการใช้จ่ายเงินในการหาเสียงด้วย

๖. สถานที่

บัตรเลือกตั้งควรมีการพิมพ์ชื่อผู้สมัคร คณะและพรรคการเมืองที่สังกัดลงไว้ด้วยเพื่อให้ประชาชนทราบว่าใครเป็นใคร บัตรเลือกตั้งควรจัดพิมพ์หลายแบบดูวาราชการกรุงเทพมหานคร ตราประจำตำแหน่ง หมายเลขประจำบัตรลงบนบัตรเลือกตั้ง เช่นเดียวกับบัตรเพื่อแบ่งภาระของ เขตไม่ท้องถิ่นว่า เรื่องบัตรเลือกตั้ง

การกำหนดวันเลือกตั้งวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๔ นี้เป็นวันอาทิตย์และเป็นวันหยุดกึ่งศตวรรษ ประชาชนบางส่วนออกไปพักผ่อนในต่างจังหวัดไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้นการกำหนดวันเลือกตั้งจะคงพิจารณาจากความเหมาะสมด้วย นอกจากนี้ในวันเลือกตั้งควรมีการการละเล่น การบันเทิงจะเห็นความสนใจของประชาชนจากการเลือกตั้งได้ ช่วงเวลาการลงคะแนนนี้เริ่มกำหนดไว้คือ ๘.๐๐ น. ถึง ๑๓.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาแน่นอนเกินไปเกินความจำเป็นควรที่จะกำหนดเวลาการปิดลงคะแนนให้สั้นเข้าเป็นเวลา ๑๒.๐๐ น. จึงจะเป็นผลดีทำให้สามารถทราบผลการเลือกตั้งได้เร็วขึ้น อึ่ง ในการตรวจสอบผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งควรให้ผู้มาใช้สิทธิลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือไว้เป็นหลักฐานด้วย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ นี้จะเห็นว่าหลักการและวิธีการเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองเป็นอย่างมากโดยการอาจจะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อจะได้มีโอกาสบริหารงานของท้องถิ่นโดยตรงและ

การมาใช้สิทธิเลือกตั้งแทนเพื่อไปทำหน้าที่แทนประชาชนซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการปกครอง โดยอ้อม ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการใหม่การเลือกตั้งที่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนให้การเลือกตั้งดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย แต่ประชาชนส่วนใหญ่กลับมีส่วนร่วมในการนี้โดยมากจึงจะเห็นว่า มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยเพียงร้อยละ ๑๓.๘๖ เท่านั้น จึงเห็นได้ว่าในทางปฏิบัติแล้วประชาชนส่วนใหญ่ถูกร้อยละ ๘๖.๑๔ ยังไม่มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งครั้งนี้เลย สาเหตุดังกล่าวนอกจากเป็นผลจากเหตุการณ์เฉพาะหน้าคือการขาดการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควรแล้ว สาเหตุพื้นฐานก็คือ

๑. ความไม่เข้าใจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเห็นว่าการปกครองเป็นเรื่องของข้าราชการ ขาดประสิทธิภาพทางการเมือง ไม่เคยชินกับการเลือกตั้ง
๒. เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการเลือกตั้งมีน้อยกว่าประโยชน์ในตำแหน่ง
๓. สภาพของกรุงเทพมหานครที่ขาดความสัมพันธ์กันระหว่างประชาชน ไม่เห็นประโยชน์ของส่วนรวม
๔. สภาพเมืองเศรษฐกิจทำให้ประชาชนต้องดิ้นรนในการหาเลี้ยงชีพมากกว่าการจะสนใจในเรื่องการเลือกตั้ง ขาดความกระตือรือร้นไม่อยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลง เพราะกลัวกระทบกระเทือนในการค้าขาย
๕. ผู้สมัคร พรรคการเมือง ไม่เข้มแข็งพอที่จะชักจูงให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง
๖. ประชาชนขาดความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วม โดยเฉพาะระบบการบริหารงานเลือกตั้งที่ไม่ดี อาทิ บัญชีผู้เลือกตั้งผิดพลาดทำให้ประชาชนไม่อยากจะมาใช้สิทธิเลือกตั้ง
๗. ประชาชนไม่เห็นผลในทางการปกครองที่คนได้แสดงออกในการเลือกตั้งแต่ละครั้งที่ผ่านมา

- การที่ประชาชนจะมาใช้สิทธิเลือกตั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆคือ
๑. มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่นและเห็นว่าท้องถิ่นมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับตน
  ๒. ทราบความเคลื่อนไหวในการเลือกตั้งอยู่เสมอ
  ๓. มีผลประโยชน์เกี่ยวของกับการเลือกตั้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมทั้งทางเศรษฐกิจ

๕. มีความเชื่อและศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

แนวทางการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้นคือ

๑. เพิ่มความรู้จักเป็นห่วงหวั่นของกรุงเพทมหานคร

กรุงเพทมหานครควรรายงานความเคลื่อนไหวในท่าทางๆ ให้ประชาชนได้ทราบทุกระยะ และนำเสนอข้อดี โครงการด้านต่างๆ การปฏิบัติงานของสภา ฝ่ายบริหาร การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้ประชาชนได้ทราบที่ตรงความต้องการความเคลื่อนไหว ขยายวงออกไปให้กว้างๆ ในสื่อมวลชนกับความต้องการของประชาชน

กรุงเพทมหานครต้องให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับหลักการและวิธีการปกครองของท้องถิ่น เป้าหมายและนโยบายของกรุงเพทมหานคร

๒. เพิ่มระดมให้ชาวสภาการเลือกตั้งแก่ประชาชน

กรุงเพทมหานครต้องรายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ในการเลือกตั้ง ให้ประชาชนทราบทุกระยะ ตลอดเวลาให้แพร่หลายแก่ประชาชนให้มากที่สุดทุกๆ ด้าน

๓. เพิ่มความรู้จักเกี่ยวกับงบประมาณ

กรุงเพทมหานครต้องพยายามชี้ให้ประชาชนเห็นว่า การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างไร ให้ประชาชนเกิดความรู้จักว่า การเลือกตั้งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนต่างๆ ได้

๔. เพิ่มความรู้จักทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

กรุงเพทมหานครต้องพยายามที่จะให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ให้มากที่สุด ให้ประชาชนเห็นความจำเป็นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

แนวทางปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวว่าเป็นที่ของอาศัยเวลาและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับรัฐบาล องค์การเอกชน ประชาชนและกรุงเพทมหานครเองที่ต้องสร้างผลงาให้เป็นที่เชื่อถือแก่ประชาชน ประชาชนต้องสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวของคณะผู้บริหารอยู่เสมอ การปกครองจึงจะเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชนและประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างแท้จริง.

.....